

TALOUSTAITOKILPAILU 2021

43
pistettä

Oppilaan nimi:	Luokka:
Koulu:	Kunta:

1. Karttaan on merkitty kuusi valtiota. Mistä näissä käytetään euroja?

Merkitse euroa käyttävien maiden perään €-merkki.

3 p.

2. a) Yhdistä selitys oikeaan vakuutukseen.

1. liikennevakuutus	a) turvaa, jos vakuutuksenottaja joutuu vahingonkorvausvelvolliseksi
2. matkavakuutus	b) tämän avulla voi parantaa omaa eläkettään
3. vastuuvakuutus	c) korvaa metsäpalon aiheuttamat tappiot maanomistajalle
4. sairausvakuutus	d) vapaaehtoinen vakuutus turvaamaan esim. sairastumisesta aiheutuneet kulut matkan aikana
	e) koskee Suomessa vakituisesti asuvia ihmisiä valtion toimiessa vakuuttajana
	f) vahinkovakuutus moottoriajoneuvoja varten

4 p.

b) Mitkä numeroiduista vakuutuksista ovat lakisääteisiä, mitkä taas vapaaehtoisia?

Lakisääteisiä vakuutuksia ovat:

Vapaaehtoisia vakuutuksia ovat:

2 p.

3. 15-vuotias Milli haaveilee hankkivansa kulkuneuvoksi koppimönkijän. Mönkijän hinta uutena on 18 500 euroa. Milli tutkii myyjän sivuilta rahoitusvaihtoehtoja:

- 36 kuukauden maksuajalla kuukausimaksu on 558,22 euroa. Luottokuluiksi koko laina-ajalta tulee yhteensä 2 047,69 euroa.
- 48 kuukauden maksuajalla kuukausimaksu on 429,14 euroa. Luottokuluiksi koko laina-ajalta tulee yhteensä 2 679,66 euroa.
- Molemmissa rahoitusvaihtoehdoissa perustamismaksu 195 euroa ja käsittelymaksu 10 € kuukaudessa.

a. Miksi pidemmästä maksuajasta syntyy enemmän kuluja?

2 p.

b. Mitä muita kuluja koppimönkijän käyttöön ottamisesta ja käyttämisestä syntyy hankintahinnan lisäksi? Listaa neljä muuta kuluja.

2 p.

c. Pohdi hankinnan järkevyyttä taloudellisista näkökulmista kahdella perustelulla. Perustelut voivat olla puolesta tai vastaan.

2 p.

4. Kesko ja Viking Line ovat Helsingin pörssissä noteerattuja yrityksiä. Toisella näistä yrityksistä meni hyvin vuonna 2020 ja toisella heikommin. Hyödynnä alla olevia kuvaajia vastatessasi.

a. Kumpi kuvaajista kuvaa Viking Lineä ja kumpi Keskoa? Kirjoita yhtiön nimi oikeaan ruutuun.

1 p.

b. Mitkä tekijät vaikuttivat yritysten menestykseen vuonna 2020? Voit käyttää oheisia yrityksiä esimerkkeinä.

2 p.

Viking linen ja Keskon osakkeiden hinta

Lähde: Macrobond, Nasqad Helsinki

5. Inflaatio vai deflaatio?

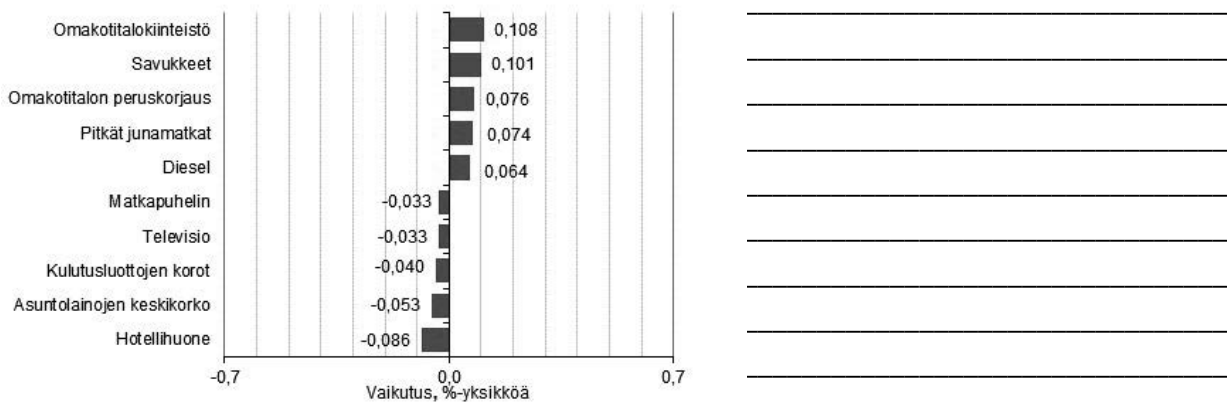
a) Poimi laatikosta kolme määritelmää

Inflaatiolle: _____

Deflaatiolle: _____

1. ostovoiman alentuminen	3. kuluttajahintojen alentuminen	5. kysyntä suurempaa kuin tarjonta
2. ostovoiman kasvu	4. kuluttajahintojen nousu	6. tarjonta suurempaa kuin kysyntä

b) Alla oleva taulukko helmikuulta 2021 kuvaa kuluttajahintaindeksin vuosimuutokseen eniten vaikuttaneita hyödykkeitä. Mitä kuluttajahintaindeksillä kuvataan ja miten kyseinen taulukko liittyy inflaatioon?

Lähde: Tilastokeskus, Kuluttajahintaindeksi, viitattu 15.3.2021.

6. Työsuhteeseen kuuluviin luontaisetiihin tuli verotuksellisia muutoksia vuodelle 2021.

- Työsuhdematkalippu on verovapaa 3 400 euroon asti vuodessa.
- Työsuhdepolkupyörä on verovapaa etu 1 200 euroon asti vuodessa.
- Työsuhdeautona käytettävien täyssähköautojen verotusarvosta vähennetään 170 euroa kuukaudessa vuosina 2021-2025.
- Sähköauton latausetu työpaikalla ja julkisissa latauspisteissä on verovapaa etu vuosina 2021-2025. Lähde: vero.fi

Yllä mainittujen muutosten on laskettu vähentävän verotuloja yhteensä noin 12,5 miljoonaa v. 2021. Lähde: vm.fi

Millaisia taloudellisia ja yhteiskunnallisia hyötyjä yllä mainituilla verojen kevennyksillä halutaan saada aikaan? Mainitse neljä asiaa.

7. Lue bruttokansantuotteen ja ostopääallikköindeksin määritelmät ja vastaa sen jälkeen kysymyksen.

Bruttokansantuote mittaa kaikkien tietyllä alueella tuotettujen tavaroiden ja palveluiden arvoa esimerkiksi vuoden ajanjaksoilla. BKT ilmoitetaan usein henkeä kohti, jolloin se ilmaisee yhden henkilön keskimäärin tuottamien tavaroiden ja palveluiden arvon. Tällöin esimerkiksi alueiden talouden kehityksen vertaaminen on helpompaa.

Ostopääallikköindeksissä erilaisten yritysten ostopääallikköt vastaavat kyselyyn esimerkiksi tilauksiin ja yrityksen tuotantoon liittyen. Kyselyn vastauksissa kerrotaan, onko yrityksessä kehitys ollut aiempaa parempaa, samalla tasolla pysynyt vai huonompaa.

Pohdi mitä hyviä ja huonoja puolia kyseisissä talousmittareissa on? Laita jokaiseen taulukon laatikkoon yksi asia.

	Bruttokansantuote	Ostopääallikköindeksi
+		
-		

